

"Yazı mətbəxi"

Yazar üçün ən gözəl guşə, yəqin ki, onun şəxsi kabinetini və yazı masasının arxasıdır. "Yazı mətbəxi" adlı rubrikamızda yazarların otaqlarından bəhs edəcəyik. Rubrikamızın budəfəki qonağı "Nəsimi", "Nizami", "Tütək səsi" və sair filmlərin ssenari müəllifi, "Məşhər", "İdeal" və sair ölməz əsərlərin müəllifi Xalq yazıçısı İsa Muğannanın qızı, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Sevinc xanımdır. Biz onunla İsa müəllimin yaradıcılığı, yazı otağı barədə söhbətləşdik:

- İsa müəllimin yazı masasında onun sonuncu əlyazması yadigar qalıb. Həmin yarımçıq əlyazma barədə danışmağınızı istərdim...

saz çalanda nə eşidirdi, nə də görürdü - elə bil, tamam başqa aləmdə olurdu. İnsan doğmalardan qalan yadigarı necə əzizləyirdisə, o da sazını elə əzizləyirdi.

- Yazı masasının üstündəki eynək və sonuncu qələmi barədə nə deyərdiniz?

- Atamdan yadigar qalan hər şeyi qoruyuram, hətta papağını, fəsinə də saxlamışam. Evdə daim fəs taxardı. Üzqırxanını belə tullamağa əlim gəlməyib. Eynəyi isə mənə, xüsusən əzizdir, çünki o, eynəklər arxasından dünyaya baxırdı...

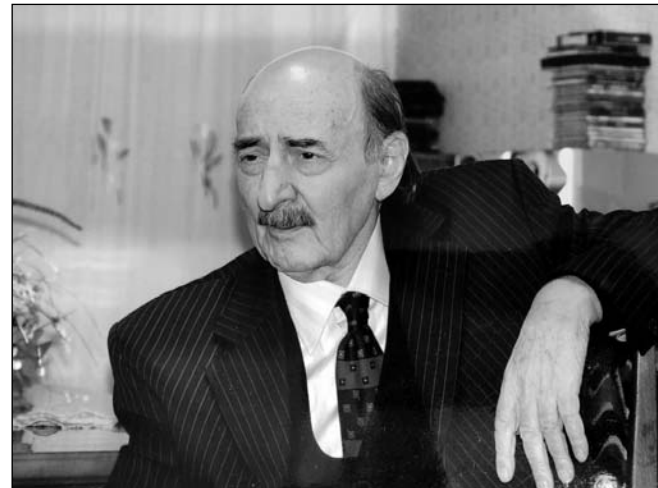
- İsa Muğanna atası və əmisinə aid şəkli də daim otağının əziz guşəsində qoruyub saxlayardı. Nə üçün həmin şəkillər İsa müəllimə bunca əziz idi?

- Həmin insanlar haqqında - yeni babası Ömər Koxa və əmiləri İsa və Musa barədə daha çox atamdan eşitmişəm, amma onlar mənə üçün də hədsiz əzizdirlər. Babası Ömər Koxa yeddi yaşından atamı böyüdü. Atam danışdı ki, onun nəbəkisindən bal yalaya-yalaya Qarayazı meşə-

yaxınlarına deyib ki, Aşıq Alını çağırın, mən dünyadan köçürəm, artıq vaxtdır. Qonşuda toy olduğuna görə, tapşırıb ki, heç kəs ağlamasın, gəlini gətirsinlər. Atamın ölümü də qərribə oldu, günortadan sonra əhvalı dəyişdi, bizimlə vidalaşdı və artıq gecə dünyasını dəyişdi. Anama dedi ki, bir yer var, gedib ora deyib qayıdacağam. Sanki quş kimi uçub getdi...

- Bəs ananız Firuzə xanımın İsa müəllimin kitabları, əlyazmaları ilə rəftarı necə idi?

- Atamın yaradıcılığına olan sevgimi mənə anam aşılıyıb. Yeni atamı sevməyi anamdan, anamı sevməyi isə atamdan öyrənmişəm. O, iki insanın arasında sözlə ifadə edilməyəcək bağlılıq, eşq var idi.

- Ağstafadakı evinizi, yaxud Bakıdakı mənzilinizi İsa Muğannaya aid ev muzeyinə çevirmək kimi plan varmı?

- İsa Muğannanın ev muzeyinin qurulması barədə, artıq iki ildir danışıqlar gedir. Ağstafada ev muzeyinin qurulması ilə bağlı təklif reallaşsa, atama aid nə varsa o

"Söyləyirdi ki, sirli qüvvələr mənə bu yazını yazmalısan deyirlər"

Sevinc Muğanna: "Atamı sevməyi anamdan, anamı sevməyi isə atamdan öyrənmişəm"

- Atamın bədi irsi mənə üçün dünyanın ən böyük xəzinəsindən də qiymətli. Atamın sonuncu əlyazması yarımçıqdır. Ölümünə bir-iki gün qalmış yazı masasının arxasına keçib həmin mətni qələmə aldı. Qərribədir, söyləyirdi ki, hansısa sirli qüvvələr mənə deyirlər ki, bu yazını yazmalısan. O, yazdığı və yazacağı əsərlər barədə əvvəlcədən heç kəsə heç nə deməzdi. Ona görə də, həmin əsərdə nələrə bəhs olunacağını bilmirəm. Əlyazmadan belə anlaya bilərəm ki, Əyyub adlı yaraşlıq bir gənc qəhrəman barədə danışılır. Əlyazma aydın xətlə yazılıb deyə, oxucular o yarımçıq yazını özləri də oxuya bilərlər. Amma o mətn vasitəsilə yekun rəy gəlmək olmur, çünki yarımçıq qalıb.

- İsa müəllimin otağında saz görürük. "Saz" povesti, "Tütək səsi" filmi də onun saza bağlılığını göstərən bədi nümunələrdir. Yaxşı olardı ki, söhbətimizin axarı onun saza bağlılığına yönəlsin...

- Saz atamın sevdiyi, müqəddəs musiqi aləti idi. Saza çox bağlı idi. Saz, onun, sanki ikinci dünyasının sakini idi. Əgər onun bir dünyası əsərləri ilə bağlı idisə, digəri sazla bağlı idi. Dalgın vaxtlarında, özü ilə tək qalmaq istəyəndə həmişə sirlərini sazla bölüşürdü. Və o anlarda, heç kəsin onu narahat etməsini istəməzdi. O,

lərində dolaşa-dolaşa böyümüşəm, qoyun-quzuların mələşməsi mənə layla çalılıb. Babasını az müddət görəndə, ona sevgisi sonsuz idi. Qərribədir ki, babası da 86 yaşında rəhmətə gedib, atam da. Ölümlərinin arasında da oxşarlıq var, Ömər Koxa da sakitcə yatağına uzanıb və

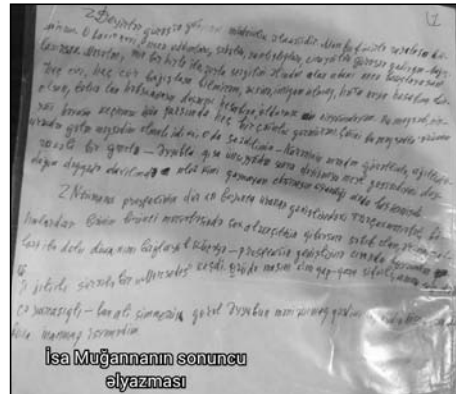
Atam həmişə deyirdi ki, mənə yazıçı kimi formalaşmağım Firuzenin rolu böyükdür. Çox az qadın olur ki, həyat yoldaşına Tanrıya baxdığı kimi baxır, mənə anam atama, məhz elə baxırdı. Atam da, həmçinin anama Tanrı tərəfindən göndərilən məlek kimi yanaşırdı.

İsa Muğannanın eynəyi

İsa Muğannanın sonuncu qələmi

İsa Muğannanın sonuncu əlyazması

İsa Muğannanın sazi

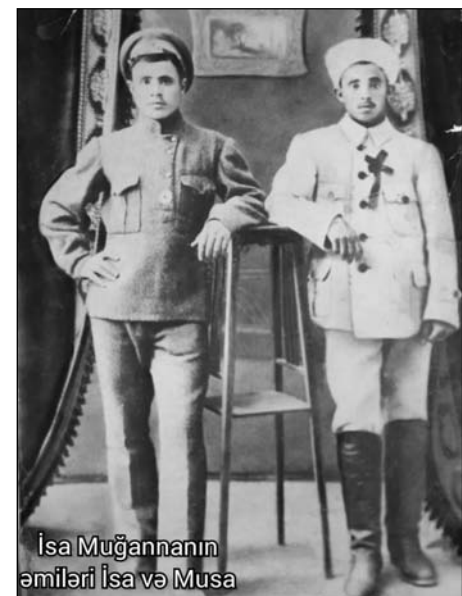

İsa Muğannanın yazı masası

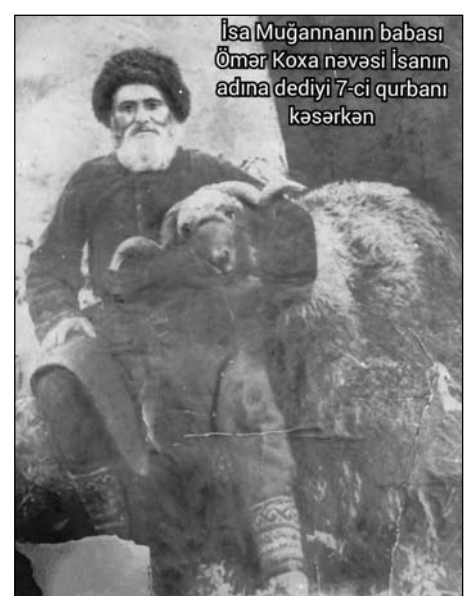
muzeyə təhvil verəcəyəm.

Ağstafa Şəhər İcra Hakimiyyətinin nümayəndəliyi və oranın mədəniyyət şöbəsinin rəhbəri ilə bu xüsusda söhbətlərimiz olub. Amma təəssüflər olsun ki, hələ təkliflər, sadəcə söhbət olaraq qalıb. Atama aid olan hər nə varsa, qoruyub-saxlamaqda bir məqsədimdə onları məhz həmin muzeyə təhvil verməklə bağlıdır. Evdəki mebellər, kostumları, hətta kitablarına kimi qoruyub saxlamışam. Özü vəsiyyət eləmişdi ki, kitablardan özünə lazım olanları götürüb, qalan hər şeyi muzeyə təhvil verərsən. İnşallah, çox böyük ümidlə gözləyirəm ki, 2023-cü ildə 95 illik yubileyinə qədər atamın ya Bakıda yaşadığı mənzili, ya da Ağstafadakı evi ev muzeyi kimi fəaliyyət göstərsin.

Söhbətləşdi: Fərid Hüseyn

İsa Muğannanın əmiləri İsa və Musa

İsa Muğannanın babası Ömər Koxa nəvəsi İsanın adına dediyi 7-ci qurbanı kəsərkən

